

Raadsvoorstel

Team: Samenleving Steller: Sigrid Vink si.vink@sliedrecht.nl	Portefeuillehouder: Cees Paas
Onderwerp: Verordening Huisvesting Onderwijs en Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Sliedrecht 2025	
Openbaar: Ja	Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? n.v.t. Is hiermee een toezegging afgedaan? Ja
Zaaknummer: 2025-0040019	Fatale termijn:
Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Oordeelsvormend - Gemeenteraad Sliedrecht Besluitvormend – Gemeenteraad Sliedrecht PFO:	Planning: 9 september 2025 30 september 2025 14 oktober 2025 Laatste overleg met portefeuillehouder: 25 augustus 2025 PFO Cees Paas

Bijlagen

1. Bijlage 1. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht 2025
2. Bijlage 2. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 Sliedrecht
3. Bijlage 3. Begrotingswijziging IHP 2025
4. Bijlage 4. Begrotingswijziging ON 2025
5. Bijlage 5. Overzicht wijzigingen Verordening

Onderwerp

Verordening Huisvesting Onderwijs en Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Sliedrecht 2025.

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. De Huisvestingsverordening Onderwijs Sliedrecht 2025 (Bijlage 1) vast te stellen.
2. Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs Sliedrecht 2025 (Bijlage 2) inhoudelijk vast te stellen.
3. Voorbereidingskredieten beschikbaar te stellen voor een totaal van € 833.117,- voor de beide projecten Johannes Calvijn en CBS Oranje-Nassau.
4. In te stemmen met de wijziging van de begroting zoals beschreven in bijlage 3.
5. Een krediet van € 100.000,- beschikbaar te stellen voor het onderzoek naar een permanente oplossing voor CBS Oranje-Nassau.
6. In te stemmen met de wijziging van de begroting zoals beschreven in bijlage 4.

Samenvatting voor de raad:

Het IHP dat voor ligt is samen met de schoolbesturen opgesteld en houdt rekening met de ontwikkelingen in Sliedrecht en het land op het gebied van onderwijshuisvesting. Ook is in het nieuwe plan een financiële meerjarenplanning opgenomen, zodat er een doorkijk gegeven kan worden wat er verwacht wordt voor de projecten die eraan komen.

Voor de termijn t/m 2029 wordt voorbereidingskrediet aangevraagd voor levensduurverlengende renovatie van de Johannes Calvijnschool en uitbreiding van CBS Oranje-Nassau. Ook wordt 'de ton' voor onderzoek naar een oplossing voor CBS Oranje-Nassau hier weer opnieuw aangevraagd. Voor de termijn vanaf 2030 worden mogelijke scenario's berekend voor het Griendencollege/VSO Bleyburgh, en integraal daarbij Praktijkschool de Sprong en SO Bleyburgh. Ook zijn er meerdere opties voor het project Sliedrecht Noord. Het IHP is zo een investeringsplan die meegenomen wordt in de komende P&C cycli.

Er wordt gestreefd naar Energie Neutraal Gebouwd (ENG), gasloos en Frisse Scholen A voor de onderdelen licht, lucht en geluid. Per project kunnen de ambities in deze differentiëren, waarbij ook gekeken kan worden naar eventuele cofinanciering. Ook wordt er, bijv. door de samenwerking tussen basisonderwijs en kinderopvang te versterken, gestreefd naar inclusiviteit.

De verordening huisvesting gemeente Sliedrecht heeft een vernieuwing ondergaan.

Met dit plan kan de gemeente Sliedrecht aan haar wettelijke plicht tot duurzame en adequate onderwijshuisvesting voldoen.

Inleiding

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sliedrecht 2025 biedt een lange termijn en een korte termijnvisie voor de huisvesting van onderwijsinstellingen in de gemeente Sliedrecht. Dit plan is opgesteld in samenwerking met schoolbesturen en andere relevante partijen en richt zich op het waarborgen van adequate en duurzame onderwijshuisvesting.

In dit plan is rekening gehouden met de (ruimtelijke) ontwikkelingen in Sliedrecht. Het bouwen van een nieuwe wijk in Sliedrecht Noord gaat ook op het onderwijs in de gemeente van invloed zijn. Het aantal leerlingen zal flink stijgen, waar in dit plan rekening mee gehouden wordt. Tegelijkertijd biedt het ook kansen. Er kan onderzocht gaan worden wat voor oplossingen er zijn voor het verouderde gebouw van het Griendencollege en de stijgende leerlingaantallen in het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Het financiële doorkijkje naar de komende jaren geeft de gemeente meer houvast. Er kan financieel rekening gehouden worden met ontwikkelingen in plaats van afzonderlijke projecten af te wachten. Tegelijkertijd weten we dat het VNG prijspeil 2025 wellicht niet toereikend gaat zijn. Door alsnog per project te bekijken hoeveel er daadwerkelijk nodig is kunnen we tegelijkertijd werken met reële kosten en toch al voorgesorteerd hebben op deze ontwikkelingen.

Beoogd effect

Door het IHP Sliedrecht 2025 vast te stellen kunnen de gemeente en de betrokken partijen gezamenlijk werken aan de realisatie van de gestelde doelen en investeringen in de onderwijshuisvesting. Hiermee voldoet de gemeente aan haar wettelijke plicht om te zorgen voor adequate onderwijshuisvesting.

Argumenten

1.1 Op basis van de Wet Primair Onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor het bieden van voldoende adequate onderwijshuisvesting.

Volgens de Wet op Primair Onderwijs (WPO, artikelen 91-114), heeft de gemeente een wettelijke plicht tot het verlenen van passende huisvesting voor basisscholen. Met de verordening en het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025 voldoet de gemeente aan de basis voor het uitvoeren van deze wettelijke plicht.

1.2 Met de nieuwe verordening wordt alvast rekening gehouden met renovatie als aanvulling op de huidige wettelijke plichten van gemeenten.

De oude Verordening op voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht 2015 voldoet, maar kan een opfrisbeurt gebruiken. In de nieuwe Verordening op voorzieningen huisvesting Onderwijs Sliedrecht 2025 wordt rekening gehouden met wetswijzigingen vanuit het Rijk die al geweest zijn, maar vooral ook die nog komen. Er wordt rekening gehouden met medegebruik, en ook zijn de normbedragen aangepast naar het VNG Prijspeil 2025. De Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting ligt op dit moment ter behandeling in de Tweede Kamer. Hierin wordt onder andere de verantwoordelijkheid voor renovatie van schoolgebouwen verduidelijkt. Veel gemeenten sorteren hier al op voor in hun onderwijshuisvestingsverordening. Ook in deze nieuwe verordening wordt hier rekening mee gehouden. Verder is de verordening aangepast naar de laatste modelverordening van de VNG en de lokale situatie zoals die in Sliedrecht is.

2.1 Het IHP geeft een integrale afweging van het gehele schoolbestand en een overkoepelende visie op duurzaamheid en samenwerking

In overleg met de schoolbesturen zijn de huidige en toekomstige huisvestingsvraagstukken geïnventariseerd en besproken. Ook is er gesproken over onze visie op IKC-vorming (Integrale Kindcentra) en zijn de kinderopvangaanbieders ook betrokken geweest bij de besprekingen van het IHP. In het Onderwijsachterstandenplan Gemeente Sliedrecht 2025 is er dieper ingegaan op het realiseren van een doorgaande lijn in (taal)onderwijs voor kinderen van 0-12 jaar. Met de subsidie locatieplannen is rekening gehouden met het inhuizen van kinderopvang binnen de scholen. Ook hier is rekening mee gehouden in het IHP.

Verder is er gezamenlijk gekeken naar de vraagstukken op het gebied van duurzaamheid en is de optie gerealiseerd voor eventuele cofinanciering om een antwoord te kunnen geven op deze vraagstukken. De gemeente is verantwoordelijk voor het voorzien in schoolgebouwen en schoolbesturen voor het onderhoud. Door scholen duurzamer te renoveren of nieuw te bouwen kan er bespaard worden op het onderhoud voor de schoolbesturen. Per project wordt bekeken of het een optie is te gaan voor hogere duurzaamheidsnormen in ruil voor een bijdrage in de kosten. Op het project Sliedrecht Noord wordt uitgebreid ingegaan. Niet alleen wordt er rekening gehouden met een toename aan leerlingen, ook wordt er gekeken naar kansen om huisvestingsproblemen elders in de gemeente op te lossen met doorschuiven naar Sliedrecht Noord. Door integraal naar het gehele schoolbestand te kijken kan dit plan dit soort kansen bieden.

2.2 Flexibiliteit en toekomstbestendigheid

Het Integraal Huisvestingsplan 2025 biedt een lange termijnvisie die inspeelt op demografische veranderingen zoals Sliedrecht Noord. Veel is nog onzeker, daarom is er in het plan rekening gehouden met een zekere mate van flexibiliteit. Per project wordt een apart voorstel gedaan waarin alle details van dat specifieke project worden uitgewerkt. Ook wordt dan duidelijk of het gereserveerde bedrag in het IHP voldoende zal zijn en wordt er waar nodig extra krediet gevraagd. Ieder project zal om een andere oplossing vragen wat betreft tijdelijke huisvesting. Hier valt geen financiële voorspelling voor te doen. Dit zal worden meegenomen in het projectplan.

Het project Sliedrecht Noord vraagt eveneens om flexibiliteit. Er is in de leerlingprognoses 2024 rekening gehouden met een groei naar 526 leerlingen in 2041. Deze leerlingen zullen allemaal naar school moeten. Dit kan niet binnen het huidige scholenbestand opgevangen worden, dus er zal één of meerdere schoolgebouwen moeten komen in de wijk. Tegelijkertijd kan het ook als kans bekeken worden. Door middel van een haalbaarheidsonderzoek kan er gekeken worden wat de meest optimale oplossing is voor het verouderde gebouw van het Griendencollege en VSO Bleyburgh, waarbij een project als Sliedrecht Noord wellicht ook voor oplossingen kan zorgen. Bovendien kan er integraal gekeken worden naar alle scholen in Sliedrecht en kan er door middel van 'doorschuiven' ruimte gecreëerd worden in andere scholen die vol dreigen te raken.

3.1 Voorbereiding van projecten op de korte termijn kunnen worden gestart

Een aantal scholen zijn al langere tijd aan het wachten op uitbreiding of verbetering van de leeromgeving.

Het gebouw van de Johannes Calvijnschool heeft een flinke upgrade wat betreft het binnenklimaat nodig. Ook zijn delen van de school zeer verouderd. De voorbereiding van dit project kan beginnen zodra dit IHP is vastgesteld. Door te investeren in de fysieke leeromgeving, worden de leerprestaties en het welzijn van zowel leerlingen en leerkrachten verbeterd.

CBS Oranje Nassau heeft al jaren een ruimte tekort, wat tot nu toe op uiteenlopende manieren steeds tijdelijk is opgelost. Er is echt een permanente oplossing nodig. In gezamenlijkheid met de school wordt gezocht naar de beste oplossing. Parallel aan dit project lopen gesprekken met de school om 'terug te groeien' naar een grootte die wel passend is, maar dit kost tijd. De financiële consequenties van een permanente oplossing zijn nog niet duidelijk, dus er is gerekend met het VNG prijspeil 2025 in combinatie met het aantal leerlingen in 2025 en bijbehorende vierkante meters. Op deze manier is er in ieder geval rekening gehouden met dit project in de begroting en is er beschikking over een krediet om dit project voor te kunnen bereiden.

4.1 Gevraagd wordt om de begroting 2025 te wijzigen

In Bijlage 3 is de begrotingswijziging horende bij beslispoint 3 toegevoegd.

5.1 Een kredietaanvraag voor locatieverkenning hoort niet in een apart raadsbesluit maar is gelinkt aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

In het raadsbesluit 'Krediet tijdelijke huisvesting basisonderwijs' is beslispoint 2 met het amendement 'Tegen de ton' komen te vervallen. Het genoot toen de voorkeur deze krediet aanvraag te linken aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.

5.2 Voor een locatieverkenning is budget nodig

Voor CBS Oranje-Nassau zal een permanente oplossing worden gezocht. Hiervoor is een budget opgenomen onder beslispoint 3 en 4, op basis van VNG normen per vierkante meter. Vóórdat er aan een eventuele bouwvoorbereiding begonnen kan worden, moet er eerst aan locatieverkenning worden gedaan. Het gevraagde krediet in beslispointen 3 en 4 kan dan gebruikt worden waar het voor bedoeld is: (voorbereiding van) de renovatie van de Johannes Calvijnschool en mogelijke (voorbereidings- en) bouwkosten voor CBS Oranje-Nassau.

6.1 Gevraagd wordt om de begroting 2025 te wijzigen

In Bijlage 4 is de begrotingswijziging horende bij beslispoint 5 toegevoegd.

Kanttekeningen / Risico's

Verouderde schoolgebouwen: een aantal schoolgebouwen zijn verouderd en voldoen niet meer aan de huidige eisen voor een moderne leeromgeving. Dit vraagt om aanzienlijke investeringen in renovatie en nieuwbouw.

Financiering: het vinden van voldoende financiële middelen voor de uitvoering van het IHP is cruciaal. In een tijd van bezuinigingen moet de gemeente toch blijven voldoen aan haar wettelijke plicht van het zorgen voor adequate huisvesting. Door een langetermijnvisie en bijbehorende financiële planning op te stellen kan er op een langere termijn rekening gehouden worden met de ontwikkelingen op het

gebied van onderwijshuisvesting in de gemeente Sliedrecht. Omdat er nu voor de korte termijn gevraagd wordt om voorbereidingskredieten zitten hier geen noemenswaardige financiële risico's aan. De risico's aan de volledige investering worden tijdens de voorbereiding duidelijk en komen in de uiteindelijke kredietaanvraag te staan.

Financiën

De financiële vraag is uitgesplitst in een korte- en langetermijnvisie.

Op de korte termijn wordt gevraagd om een voorbereidingskrediet van € 833.117,- voor de projecten Johannes Calvijn en Oranje-Nassau, zodat deze projecten in 2025 gestart kunnen worden. Dit bedrag is berekend op basis van het VNG prijspeil 2025, een normbedrag per te bouwen vierkante meter. Het voorbereidingskrediet is daar 8% van. Dit vraagt om een begrotingswijziging voor 2025. In de Kadernota 2026 waren kapitaallasten genoemd van afgerond € 400.000,- vanaf 2029. In dit IHP blijkt dat er vanaf 2029 € 60.000,- meer nodig is, dit wordt meegenomen in de Begroting 2026. Ook wordt 'de ton' die eerder was aangevraagd in mei 2025 voor onderzoek naar een permanente oplossing voor CBS Oranje-Nassau, nu opnieuw aangevraagd. Hiermee kan het voorbereidingskrediet van dit project gebruikt worden waar het voor bedoeld is: voorbereiding van eventuele bouw. Voor deze periode wordt een investeringsniveau verwacht van ruim € 24 mln. voor de noodzakelijke vernieuwing van de bestaande voorzieningenstructuur. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse kapitaallasten van afgerond € 1 mln. manifesteren zich na de planperiode van de kadernota 2026 en de aankomende begroting 2026. Dit betekent dat deze toekomstige jaarlijkse kapitaallasten nog niet gedekt zijn binnen onze begroting. In de toekomstige P&C producten zoals de kadernota en de begroting ná 2026 zal rekening gehouden moeten worden met deze jaarlijkse kapitaallasten. Hierbij wordt gerekend met de huidige afschrijvingstermijnen (40 jaar voor nieuwbouw en 25 jaar voor renovatie) en restwaarden (25%). Deze berekening is te vinden in het IHP op pagina 51, 53 en 55. In het kader van het Ravijnjaar heeft de Raad ingestemd met het verlengen van de afschrijvingstermijnen. Dit wordt in een later stadium uitgevoerd. Voor nu gaat het stuk uit van de huidige huisvestingsverordening.

Tijdens het voorbereiden van projecten zal pas duidelijk worden of het gereserveerde bedrag genoeg is. Per project zal met de dan beschikbare kennis gevraagd worden om een krediet dat overeenkomt met de werkelijke kosten van dat project. Er is financieel geen rekening gehouden met tijdelijke huisvesting, aangezien ieder project om een andere oplossing zal vragen.

Cofinanciering in de vernieuwing van de huisvesting is in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs is op dit moment nog niet wettelijk toegestaan. In de toekomst kan het binnen de kaders van de wet en regelgeving sprake zijn van cofinanciering door schoolbesturen. Dit kan gekoppeld worden aan het ontwikkelen van onderwijshuisvesting op basis van een zogenaamde TCO-benadering (Total Costs of Ownership), waarbij ook schoolbesturen bijdragen aan de vernieuwing van de onderwijshuisvesting, onder voorwaarde dat hiermee een gunstigere exploitatie ontstaat. Bijvoorbeeld door te streven naar (onderdelen van) Frisse Scholen klasse A. Met de schoolbesturen zal verder per project overlegd worden over deze vorm van cofinanciering.

De gemeente heeft een wettelijke taak volgens de Wet op Primair Onderwijs (artikelen 91-114) tot het verlenen van passende onderwijshuisvesting. Dit betekent dat de gemeente ook financieel verantwoordelijk is voor het (nieuw)bouwen of uitbreiden van schoolgebouwen. Na een komende wetswijziging zal daar ook renovatie bijkomen. In dit plan is de keuze gemaakt voor renovatie uit te gaan van 80% van de stichtingskosten volgens het VNG Prijspeil 2025. Omdat het basisgebouw blijft staan wordt ervan uitgegaan dat het goedkoper is dan nieuwbouw.

Gemeenten krijgen voor onderwijshuisvesting een vergoeding van het Rijk in het gemeentefonds uitgekeerd. Deze vergoeding is niet volledig en ook niet geoormerkt. Om innovatie op het gebied van duurzaamheid te stimuleren zijn er bovendien allerlei rijkssubsidies aan te vragen. Dekking binnen de gemeentebegroting met eventuele aanvulling vanuit subsidies zal per project onderzocht worden.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

Wet op Primair Onderwijs (WPO), artikelen 91-114

Duurzaamheid

Er wordt gestreefd naar energiezuinige en duurzame schoolgebouwen, in lijn met de gemeentelijke en landelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Dit omvat het gebruik van duurzame materialen, energie

neutrale bouwmethoden en het creëren van een gezond binnenklimaat. De basis zal zijn wat er wettelijk wordt gevraagd, het streven is (binnen budget) naar hoger. Dit zal per project onderzocht worden.

Wat betreft duurzaamheid bestaan er in de onderwijshuisvesting twee maatstaven met bijbehorende eisen.

De eerste keuze is ENG (energie neutrale gebouwen) of BENG (bijna energie neutrale gebouwen).

Voor renovatie wordt uitgegaan van ENG en gasloos. Voor nieuwbouw wordt overlegd met de schoolbesturen over aanvullende investeringen ten behoeve van de realisatie van ENG.

Het programma Frisse Scholen is een maatstaf voor het binnenklimaat van scholen. Er zal worden gestreefd naar Frisse Scholen klasse B, met voor de onderdelen licht, lucht en geluid eventueel klasse A. Ook hier zal met schoolbesturen overlegd worden over aanvullende investeringen ten behoeve van de realisatie van Frisse Scholen klasse A.

Per project zal worden onderzocht wat wettelijk wordt gevraagd en wat haalbaar is aan hogere eisen.

Inclusiviteit

Het plan voorziet in meer ruimte voor inclusief en gepersonaliseerd onderwijs, wat vraagt om flexibele en multifunctionele schoolgebouwen. Dit bevordert een leeromgeving waarin alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond of behoeften, optimaal kunnen presteren. Onderwijs dat thuisnabij en passend is, betekent ook dat de scholen toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Dit stelt eisen aan de huisvesting. De specifieke keuzes worden aan de schoolbesturen overgelaten. Het doel is dat elke Sliedrechtse school inclusiever en flexibeler wordt.

Door de samenwerking tussen basisonderwijs en kinderopvang te versterken wordt de leerling gestimuleerd met boeken en taal bezig te zijn. Zo kunnen taalachterstanden voorkomen en bestreden worden.

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

De uitvoering van het IHP zal regelmatig worden geëvalueerd om de effectiviteit van het plan te beoordelen en eventuele aanpassingen door te voeren. Per project zal opnieuw naar de leerlingaantallen en bijbehorende financiële gevolgen gekeken worden.

In 2025 wordt gestart met de voorbereidingen van de projecten levensduurverlenging Johannes Calvijn en permanente oplossing CBS Oranje-Nassau. Ook zal er een haalbaarheidsonderzoek uitgezet worden naar de mogelijke oplossingen voor het Griendencollege/Bleyburgh (V)SO/Praktijkschool de Sprong.

Bovendien zal er bij de ontwikkeling van Sliedrecht Noord integraal rekening gehouden worden met onderwijshuisvesting. T.z.t. zal een besluit genomen worden wat daar aan onderhuisvesting nodig zal zijn.

Waarschijnlijk zal het voorliggende plan vóór 2029 herijkt worden om rekening te kunnen houden met deze ontwikkelingen.

Communicatie / Participatie

Het IHP is opgesteld in samenwerking met schoolbesturen en andere relevante partners. Gedurende de uitvoering van het plan zal er regelmatig overleg en afstemming plaatsvinden met deze partijen om de voortgang te monitoren en bij te sturen waar nodig.

Bovendien zal er per project een communicatieplan worden opgesteld om de omwonenden, ouders, schoolteam en andere belanghebbenden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.

Vervolgprocedure (inspraak/publiceren)

Na vaststelling zal de nieuwe Huisvestingsverordening Onderwijs Sliedrecht 2025 worden gepubliceerd.

Met de Johannes Calvijn en CBS Oranje-Nassau zal de voorbereiding van de projecten in gang gezet worden.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

Integraal Huisvestingsplan 2019

Verordening op voorzieningen huisvesting onderwijs van de gemeente Sliedrecht 2015